

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA FINANSÓW¹⁾

z dnia ..... 2014 r.

**zmieniające rozporządzenie w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane
z działalnością banków**

Na podstawie art. 81 ust. 2 pkt 8 lit. c ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r. poz. 330, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków (Dz. U. Nr 235, poz. 1589, z późn. zm.³⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w § 5 ust. 4 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) w przypadku ekspozycji kredytowych zabezpieczonych zabezpieczeniami wymienionymi w ust. 3 pkt 16 załącznika nr 2 do rozporządzenia, kwota, o którą można pomniejszyć podstawę tworzenia rezerw celowych, nie może być większa niż limit pomniejszenia dla poszczególnych okresów opóźnienia w spłacie, określony w tabeli nr 1 załącznika nr 3 do rozporządzenia;”;

2) w załączniku nr 2:

a) w ust. 1 po pkt 3 dodaje się pkt 3a i 3b w brzmieniu:

„3a) umowa ubezpieczenia eksportowego lub gwarancja ubezpieczeniowa Korporacji Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych S.A., objęta w sposób bezpośredni lub pośredni systemem gwarantowania wypłat przez Skarb Państwa, zawarta lub udzielona na podstawie przepisów o gwarantowanych przez Skarb Państwa ubezpieczeniach eksportowych, dla określonej umowy dotyczącej ekspozycji kredytowych - do wysokości iloczynu procentu, w jakim ryzyko wystąpienia zdarzenia objęte jest ochroną ubezpieczeniową

---

¹⁾ Minister Finansów kieruje działem administracji rządowej - finanse publiczne, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 22 września 2014 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Finansów (Dz. U. poz. 1256).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2013 r. poz. 613 oraz z 2014 r. poz. 768 i 1100.

³⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. U. z 2009 r. Nr 78, poz. 652 i Nr 215, poz. 1668 oraz z 2010 r. Nr 164, poz. 1111.

lub gwarancyjną, i sumy odpowiednio ubezpieczenia lub gwarancji, jeżeli konieczność tworzenia rezerw celowych jest następstwem zdarzeń objętych tym ubezpieczeniem lub gwarancją;

3b) gwarancja lub poręczenie Banku Gospodarstwa Krajowego, o których mowa w rozdziale 8a ustawy z dnia 8 maja 1997 r. o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne, a także regwarancja lub reporęczenie, zabezpieczające zobowiązania funduszy poręczeniowych, jeśli są powiązane z określoną ekspozycją kredytową banku;”;

b) w ust. 2 uchyla się pkt 3, 5 i 5a,

c) w ust. 3:

- pkt 9 otrzymuje brzmienie:

„9) gwarancja lub poręczenie Banku Gospodarstwa Krajowego, o których mowa w rozdziale 8a ustawy z dnia 8 maja 1997 r. o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne, a także regwarancja lub reporęczenie, zabezpieczające zobowiązania funduszy poręczeniowych, jeśli są powiązane z określoną ekspozycją kredytową banku;”;

- uchyla się pkt 9a,

- pkt 16 otrzymuje brzmienie:

„16) hipoteka powstała na:

a) nieruchomości,

b) użytkowaniu wieczystym,

c) spółdzielczym własnościowym prawie do lokalu;”.

§ 2. W przypadku zmiany terminu (harmonogramu) spłaty ekspozycji kredytowej, o której mowa w § 5 ust. 5 rozporządzenia wymienionego w § 1, opóźnienie w spłacie, w terminie do dnia 31 grudnia 2017 r., można liczyć według terminów (harmonogramu) spłaty ustalonych według drugiej zmiany, jeżeli pierwsza zmiana terminów (harmonogramu) została dokonana przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia oraz jeżeli druga zmiana terminów (harmonogramu) została dokonana po dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia. W przypadku kolejnych zmian terminów (harmonogramów) spłaty, opóźnienie w spłacie ekspozycji kredytowej można liczyć według terminów (harmonogramu) spłaty ustalonych w drugiej zmianie.

§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2015 r.

MINISTER FINANSÓW

Za zgodność pod
zgodnym prawnym
redakcyjnym

ZASTĘPCA DYREKTORA
Departamentu Prawnego

Grzegorz Dostatni
radca prawny

www.inforlex.pl

UZASADNIENIE

Proponowane zmiany *rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków* (Dz. U. Nr 235, poz. 1589, z 2009 r. Nr 78, poz. 652 i Nr 215, poz. 1668 oraz z 2010 r. Nr 164, poz. 1111), zwanego dalej „rozporządzeniem”, mają charakter systemowy i porządkowy. Projektodawca, mając na uwadze skutki ostatniego osłabienia gospodarki w Polsce oraz specyfikę działalności Banku Gospodarstwa Krajowego (BGK) i Korporacji Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych S.A. (KUKE), dostosował niektóre z zasad tworzenia rezerw celowych do aktualnej sytuacji gospodarczej kraju.

Zmiany dotyczą, w szczególności: włączenia zabezpieczenia w postaci hipoteki ustanowionej na nieruchomości komercyjnej do katalogu zabezpieczeń ekspozycji kredytowych, dla których stosuje się wydłużone okresy opóźnienia w spłacie, wzmocnienia poziomu zabezpieczeń udzielanych przez BGK i KUKE oraz wprowadzenia przepisu przejściowego, obowiązującego do końca 2017 r., dotyczącego złagodzenia naliczania opóźnienia w spłacie w związku ze zmianą terminów (harmonogramu) spłaty.

§ 1 pkt 1 projektu

W aktualnym stanie prawnym banki uniwersalne w przypadku ekspozycji kredytowych zabezpieczonych zabezpieczeniem w postaci hipoteki ustanowionej na nieruchomości komercyjnej obowiązane są stosować, zgodnie z § 5 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia, limity pomniejszych względem krótszych okresów opóźnień w spłacie, określone w tabeli nr 2 załącznika nr 3. Natomiast przy zabezpieczeniu w postaci hipoteki ustanowionej na nieruchomości mieszkalnej ww. banki stosują, zgodnie z § 5 ust. 4 pkt 1 rozporządzenia, limity pomniejszych ekspozycji kredytowych względem dłuższych okresów opóźnienia w spłacie, określone w tabeli nr 1 załącznika nr 3. Banki hipoteczne zarówno w przypadku nieruchomości mieszkalnych, jak i komercyjnych stosują dłuższe okresy opóźnienia w spłacie.

Obecnie proces odzyskiwania wierzytelności zabezpieczonych na nieruchomościach komercyjnych jest czasochłonny, niejednokrotnie o wiele bardziej utrudniony z uwagi na skomplikowane stany prawne nieruchomości komercyjnych, wielość wierzycieli profesjonalnych, zabezpieczonych na takich nieruchomościach, jak również większe w praktyce tendencje dłużników, będących właścicielami takich nieruchomości, do utrudniania czy też opóźniania egzekucji poprzez wykorzystywanie licznych środków prawnych, określonych w *ustawie z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego* (Dz. U. z 2014 r. poz. 101, z późn. zm.), które kwestionują poszczególne czynności (zażalenia, skargi, przekazania egzekucji, łączenia egzekucji z egzekucją administracyjną, itd.). Obowiązujące limity pomniejszych dla nieruchomości komercyjnych zostały ustalone ponad 10 lat temu i nie są dostosowane do aktualnej praktyki obrotu oraz do realiów procesu odzyskiwania wierzytelności zabezpieczonych na nieruchomościach komercyjnych.

W związku z tym, że dochodzenie należności banku uniwersalnego w procesie egzekucji z nieruchomości komercyjnej jest tak samo złożone i długotrwałe, jak w przypadku nieruchomości mieszkalnej, nie ma uzasadnienia dla odmiennego ujmowania w rachunku tzw. rezerw celowych nieruchomości komercyjnych. Dokonana zmiana pozwoli dostosować regulacje prawne do warunków rynkowych oraz umożliwi również bankom uniwersalnym stosowanie tych samych limitów pomniejszych względem okresu opóźnienia w spłacie

w przypadku wykorzystania zabezpieczeń w postaci hipoteki ustanowionej na nieruchomościach komercyjnych. Tym samym banki uniwersalne i banki hipoteczne będą obowiązywały jednakowe limity pomniejszych ekspozycji kredytowych względem okresów opóźnienia w spłacie. Jednocześnie należy wskazać, że zgodnie z § 4 ust. 4 rozporządzenia wartość zabezpieczenia w postaci hipoteki, o którą pomniejsza się ekspozycję kredytową, podlega przeglądowi oraz aktualizacji.

§ 1 pkt 2 lit. a i b projektu

Propozycja zakłada przeniesienie zabezpieczenia w postaci umowy ubezpieczenia eksportowego lub gwarancji ubezpieczeniowej KUKE, objętej systemem gwarantowania wypłat przez Skarb Państwa, zawartej lub udzielonej na podstawie przepisów o gwarantowanych przez Skarb Państwa ubezpieczeniach eksportowych, z katalogu zabezpieczeń umożliwiających zastąpienie oceny sytuacji ekonomiczno-finansowej dłużnika oceną sytuacji ekonomiczno-finansowej wystawcy zabezpieczenia (załącznik nr 2 ust. 2 pkt 3) do katalogu zabezpieczeń umożliwiających zaklasyfikowanie ekspozycji kredytowej do kategorii „normalne” (załącznik nr 2 ust. 1). Analogiczna zmiana dotyczy przeniesienia zabezpieczenia w postaci gwarancji lub poręczenia BGK oraz regwarancji lub reporučenia, które stanowią zabezpieczenie zobowiązań funduszu poręczeniowego i są powiązane z określoną ekspozycją kredytową banku (załącznik nr 2 ust. 2 pkt 5 i 5a).

Mając na uwadze szczególną rolę ubezpieczeń gwarantowanych przez Skarb Państwa jako narzędzia oficjalnego wsparcia eksportu przez państwo i status KUKE jako polskiej agencji ubezpieczeń kredytów eksportowych, której na mocy *ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o gwarantowanych przez Skarb Państwa ubezpieczeniach eksportowych* (Dz. U. z 2001 r. Nr 59, poz. 609, z późn. zm.), powierzone zostało prowadzenie działalności w zakresie tych ubezpieczeń, projektodawca uznał, iż uzasadnione jest ujmowanie przedmiotowych zabezpieczeń na zasadach przewidzianych dla gwarancji Skarbu Państwa.

System gwarantowanych przez Skarb Państwa ubezpieczeń eksportowych opisany jest ww. ustawą. Z ustawy wynika odpowiedzialność Skarbu Państwa w zakresie zapewnienia odpowiednich środków na wypłaty odszkodowań i kwot gwarancyjnych z wyodrębnionego rachunku bankowego, na którym są prowadzone rozliczenia związane z ubezpieczeniem bezpośrednim, reasekuracją oraz udzielaniem gwarancji ubezpieczeniowych w zakresie uregulowanym ustawą. W przypadku ogłoszenia upadłości KUKE, środki zgromadzone na tym rachunku nie wchodzi do masy upadłościowej. Art. 13 ustawy określa że wypłata odszkodowań i kwot gwarancji ubezpieczeniowych jest gwarantowana przez Skarb Państwa poprzez poręczenie ministra właściwego do spraw finansów publicznych w imieniu Skarbu Państwa kredytu bankowego, zaciąganego przez KUKE lub poprzez udzielenie pożyczek ze środków budżetu państwa.

Włączenie umów ubezpieczenia lub gwarancji ubezpieczeniowych KUKE do katalogu zabezpieczeń umożliwiających zaklasyfikowanie ekspozycji kredytowej do kategorii „normalne” będzie miało pozytywny wpływ na zwiększenie zainteresowania banków komercyjnych finansowaniem transakcji realizowanych przez polskich eksporterów na rynkach zagranicznych, co ułatwi polskim eksporterom konkurencję z dostawcami z krajów trzecich.

W związku z przyznaniem BGK oceny ratingowej na poziomie równym ratingowi Polski, projektodawca uznał zasadność traktowania powyższych zabezpieczeń na równi z gwarancjami Skarbu Państwa. Zrównanie ratingu BGK z ratingiem Polski wskazuje na wysokie prawdopodobieństwo, iż bank będzie wspierany przez Skarb Państwa w związku z jego szczególną rolą i statusem jako jedyne banku państwowego w Polsce. Dodatkowo rating odzwierciedla odpowiedzialność Skarbu Państwa w zakresie zapewnienia BGK

odpowiednich wskaźników płynności i funduszy własnych na poziomie gwarantującym realizację zadań banku. Należy mieć również na względzie, że zgodnie z art. 6 pkt 4 *ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe i naprawcze* (Dz. U. z 2012 r. poz. 1112, z późn. zm.) BGK nie może upaść, możliwa jest tylko jego likwidacja. W przypadku likwidacji mienie i zobowiązania Banku przejmie Skarb Państwa na podstawie art. 3 ust. 4 *ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o Banku Gospodarstwa Krajowego* (Dz. U. z 2014 r. poz. 510). W wyniku dokonania proponowanej zmiany inne banki będą miały możliwość traktowania ekspozycji kredytowych zabezpieczonych takimi zabezpieczeniami, udzielonymi przez BGK, jako „normalne” – niezależnie od terminowości spłat oraz sytuacji ekonomiczno-finansowej dłużnika.

Projektowane przepisy nie wprowadzają nowych kategorii ryzyka obciążającego budżet państwa, a jedynie urealnijają ocenę umowy ubezpieczenia eksportowego lub gwarancji ubezpieczeniowej KUBE (gwarancji lub poręczenia BGK oraz regwarancji lub reporęczenia BGK, zabezpieczających zobowiązania funduszy poręczeniowych, jeśli są powiązane z określoną ekspozycją kredytową banku) z punktu widzenia ryzyka, jakie zabezpieczenia te generują dla banków. W wyniku dokonanej zmiany katalogu zabezpieczeń, projektodawca uchyla jednocześnie dotychczasowe przepisy załącznika nr 2 ust. 2 pkt 3, 5 i 5a.

§ 1 pkt 2 lit. c projektu

Zmiany projektowane w § 1 pkt 2 lit. c tiret pierwsze i drugie są zmianami o charakterze porządkująco-redakcyjnym. Ich dokonanie jest konsekwencją zmiany § 1 pkt 2 lit. a w zakresie gwarancji lub poręczenia BGK oraz regwarancji lub reporęczenia BGK. W związku z brzmieniem nowego ust. 1 pkt 3b w załączniku nr 2 nadano nową treść ust. 3 pkt 9 oraz uchylono dotychczasowy pkt 9a.

Zmiana projektowana w § 1 pkt 2 lit. c tiret trzecie ma charakter terminologiczny. Proponowane w załączniku nr 2 ust. 3 pkt 16 rozporządzenia nowe ujęcie zabezpieczenia w postaci hipoteki wynika z nowelizacji *ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych* (Dz. U. z 2003 r. Nr 119, poz. 1116, z późn. zm.), która reguluje obecnie jedynie spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu, oraz *ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece* (Dz. U. z 2013 r. poz. 707, z późn. zm.). W związku z tym, projektodawca zastępuje dotychczasowe własnościowe spółdzielcze prawo do lokalu mieszkalnego, spółdzielcze prawo do lokalu użytkowego, prawo do domu jednorodzinnego w spółdzielni mieszkaniowej oraz prawo do lokalu mieszkalnego w domu budowanym przez spółdzielnię mieszkaniową w celu przeniesienia jej własności na członka pojęciem – spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu.

§ 2 projektu

Działając na rzecz przeciwdziałania skutkom ostatniego kryzysu finansowego oraz mając na uwadze stymulację rozwoju przedsiębiorczości wprowadzono przepis umożliwiający naliczanie opóźnienia w spłacie po drugiej zmianie terminu (harmonogramu), określonego w umowie kredytowej, jeżeli pierwsza zmiana przed dniem wejścia w życie projektowanego rozporządzenia, tj. przed dniem 1 stycznia 2015 r. oraz jeżeli druga zmiana terminów (harmonogramu) została dokonana po dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia. W obecnym stanie prawnym takie naliczanie odbywa się po pierwszej zmianie umowy. Przepis ten będzie miał zastosowanie do umów kredytowych już zawartych, jednak nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2017 r.

Wprowadzenie ww. zmiany ma przejściowo wspomóc procesy restrukturyzacji portfeli kredytowych, szczególnie w bankach spółdzielczych. Pogorszona jakość portfeli kredytowych

jest skutkiem trudnej sytuacji finansowej części małych i średnich przedsiębiorstw oraz gospodarstw domowych, w jakiej znalazły się w wyniku niekorzystnych czynników zewnętrznych oraz ostatniego kryzysu. Wprowadzenie ww. przepisu pozwoli również bardziej elastycznie zarządzać tymi ekspozycjami, które przejściowo znajdują się w trudnej sytuacji, np. w związku z embargiem na eksport polskich produktów spożywczych.

§ 3 projektu

Przepis końcowy określa termin wejścia w życie rozporządzenia. Proponuje się, aby rozporządzenie weszło w życie 1 stycznia 2015 r. Taki okres *vacatio legis* jest zgodny z § 1 ust. 1 *uchwały Nr 20 Rady Ministrów z dnia 18 lutego 2014 r. w sprawie zaleceń ujednoczenia terminów wejścia w życie niektórych aktów normatywnych* (M.P. poz. 205), który stanowi, że termin wejścia w życie rozporządzeń ministrów, jeżeli rozporządzenie zawiera przepisy określające warunki wykonywania działalności gospodarczej, powinien być wyznaczony na dzień 1 stycznia albo 1 czerwca.

Stosownie do art. 81 ust. 2 pkt 8 lit. c *ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości* (Dz. U. z 2013 r. poz. 330, z późn. zm.), Minister Finansów wystąpi do Przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego o opinię w sprawie projektowanego rozporządzenia.

Zawarte w projekcie regulacje nie stanowią przepisów technicznych w rozumieniu *rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych* (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597), dlatego też projekt rozporządzenia nie podlega procedurze notyfikacji.

W opinii projektodawcy regulacja nie mieści się w zakresie przedmiotowym zagadnień podlegających konsultacjom z Europejskim Bankiem Centralnym, zgodnie z art. 2 ust. 1 *decyzji Rady 98/415/WE z dnia 29 czerwca 1998 r. w sprawie konsultacji Europejskiego Banku Centralnego udzielanych władzom krajowym w sprawie projektów przepisów prawnych* (Dz. Urz. UE L 189 z 3.7.1998, s. 42).

Projekt rozporządzenia jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Zgodnie z art. 5 *ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa* (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.) projekt został udostępniony na stronach urzędowego informatora teleinformatycznego – Biuletynu Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji.

W związku z art. 50 *ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych* (Dz. U. z 2013 r. poz. 885, z późn. zm.) należy podnieść, że projektodawca nie przewiduje, aby projektowane przepisy miały wpływ na sektor finansów publicznych, w tym zwiększenie wydatków lub zmniejszenie dochodów jednostek sektora finansów publicznych.

Nazwa projektu

Projekt rozporządzenia Ministra Finansów zmieniającego rozporządzenie w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków

Data sporządzenia

24.09.2014

Źródło:

inne

Nr w wykazie prac legislacyjnych dotyczących projektów rozporządzeń Ministra Finansów:

16.80

Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące
Ministerstwo Finansów

Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu

Dorota Podedworna-Tarnowska, Podsekretarz Stanu

Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu

Anna Zaborska, tel. 22 694 50 65, e-mail: Anna.Zaborska@mofnet.gov.pl

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

W aktualnym stanie prawnym banki uniwersalne w przypadku ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipoteką ustanowioną na nieruchomości komercyjnej obowiązane są stosować limity pomniejszych względem krótszych okresów opóźnień w spłacie niż w przypadku zabezpieczenia w postaci hipoteki ustanowionej na nieruchomości mieszkalnej. Banki hipoteczne zarówno w przypadku nieruchomości mieszkalnych, jak i komercyjnych stosują dłuższe okresy opóźnienia w spłacie. Obecnie proces odzyskiwania wierzytelności zabezpieczonych na nieruchomościach komercyjnych jest czasochłonny, niejednokrotnie o wiele bardziej utrudniony z uwagi na skomplikowane stany prawne nieruchomości komercyjnych, wielość wierzycieli profesjonalnych, zabezpieczonych na takich nieruchomościach, jak również większe w praktyce tendencje dłużników, będących właścicielami takich nieruchomości, do utrudniania czy też opóźniania egzekucji. Obowiązujące limity pomniejszych dla nieruchomości komercyjnych nie są dostosowane do aktualnej praktyki obrotu oraz do realiów procesu odzyskiwania wierzytelności zabezpieczonych na nieruchomościach komercyjnych. Ponieważ dochodzenie należności banku uniwersalnego w procesie egzekucji z nieruchomości komercyjnej jest tak samo złożone i długotrwałe, jak w przypadku nieruchomości mieszkalnej, dlatego proponuje się zrównanie tych dwóch rodzajów zabezpieczeń w odniesieniu do limitów pomniejszych względem okresu opóźnienia w spłacie.

Mając na uwadze szczególną rolę ubezpieczeń gwarantowanych przez Skarb Państwa jako narzędzia oficjalnego wsparcia eksportu przez państwo i status Korporacji Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych S.A. jako polskiej agencji ubezpieczeń kredytów eksportowych, której na mocy *ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o gwarantowanych przez Skarb Państwa ubezpieczeniach eksportowych* (Dz. U. z 2001 r. Nr 59, poz. 609, z późn. zm.), powierzone zostało prowadzenie działalności w zakresie tych ubezpieczeń, uzasadnione jest ujmowanie zabezpieczeń w postaci umowy ubezpieczenia eksportowego lub gwarancji ubezpieczeniowej KUKKE, objętej systemem gwarantowania wypłat przez Skarb Państwa, zawartej lub udzielonej na podstawie przepisów o gwarantowanych przez Skarb Państwa ubezpieczeniach eksportowych, na zasadach przewidzianych dla gwarancji Skarbu Państwa. W związku z przyznaniem Bankowi Gospodarstwa Krajowego oceny ratingowej na poziomie równym ratingowi Polski, proponuje się traktowanie zabezpieczenia udzielonego przez BGK w postaci gwarancji i poręczenia oraz regwarancji i reporeczenia na równi z zabezpieczeniami udzielanymi przez Skarb Państwa.

Działając na rzecz przeciwdziałania skutkom ostatniego kryzysu finansowego oraz mając na uwadze stymulację rozwoju przedsiębiorczości proponuje się wprowadzenie okresu przejściowego, umożliwiającego dwukrotną zmianę terminu (harmonogramu) spłaty dla naliczania opóźnienia w spłacie, pod warunkiem, że pierwsza zmiana terminów (harmonogramu) została dokonana przed dniem wejścia w życie projektowanego rozporządzenia, tj. przed dniem 1 stycznia 2015 r. oraz jeżeli druga zmiana terminów (harmonogramu) została dokonana po dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia. Przepis ten będzie miał zastosowanie do umów kredytowych już zawartych, jednak nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2017 r.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Projektowane zmiany obowiązującego rozporządzenia umożliwią bankom, zwłaszcza spółdzielczym, m.in.:

- stosowanie, w przypadku wykorzystania przez bank zabezpieczenia w postaci hipoteki ustanowionej na nieruchomości komercyjnej, limitów pomniejszych ekspozycji kredytowych względem dłuższych okresów opóźnienia w spłacie, tak jak ma to miejsce w przypadku zabezpieczenia w postaci hipoteki ustanowionej na nieruchomości mieszkalnej,
- traktowanie ekspozycji kredytowych zabezpieczonych zabezpieczeniami w postaci umowy ubezpieczenia eksportowego lub gwarancji ubezpieczeniowej KUKKE, objętej systemem gwarantowania wypłat przez Skarb Państwa, zawartej lub udzielonej na podstawie przepisów o gwarantowanych przez Skarb Państwa ubezpieczeniach eksportowych jako „normalne” – niezależnie od terminowości spłat oraz sytuacji ekonomiczno-finansowej dłużnika,
- traktowanie ekspozycji kredytowych zabezpieczonych zabezpieczeniami (udzielonymi przez BGK) w postaci gwarancji lub poręczenia BGK oraz regwarancji lub reporeczenia BGK, które stanowią zabezpieczenie zobowiązań funduszu poręczeniowego i są powiązane z określoną ekspozycją kredytową banku jako „normalne” – niezależnie od terminowości spłat oraz sytuacji ekonomiczno-finansowej dłużnika,
- naliczanie opóźnienia w spłacie kredytu po drugiej zmianie terminu (harmonogramu) spłaty kredytów, określonego

w umowie kredytowej, od których liczone jest opóźnienie w spłacie, jeżeli pierwsza zmiana terminu (harmonogramu) została dokonana przed dniem wejścia w życie projektowanego rozporządzenia.

W efekcie wprowadzenia ww. zmian:

- banki uniwersalne będą stosować te same limity pomniejszych względem okresu opóźnienia w spłacie w przypadku wykorzystania zabezpieczeń w postaci hipoteki ustanowionej na nieruchomości mieszkalnej oraz komercyjnej,
- urealniona zostanie ocena zabezpieczenia w postaci umowy ubezpieczenia eksportowego lub gwarancji ubezpieczeniowej KUKK, objętej systemem gwarantowania wypłat przez Skarb Państwa, zawartej lub udzielonej na podstawie przepisów o gwarantowanych przez Skarb Państwa ubezpieczeniach eksportowych, z punktu widzenia ryzyka, jakie zabezpieczenia te generują dla banków,
- urealniona zostanie ocena gwarancji lub poręczeń BGK oraz regwarancji lub reporeczeń BGK, zabezpieczających zobowiązania funduszy poręczeniowych, jeśli są powiązane z określoną ekspozycją kredytową banku, z punktu widzenia ryzyka, jakie zabezpieczenia te generują dla banków,
- stworzone przepisy umożliwią naliczanie opóźnienia w spłacie kredytu po drugiej zmianie terminu (harmonogramu) spłaty kredytów (jeżeli pierwsza zmiana terminu (harmonogramu) została dokonana przed dniem 1 stycznia 2015 r.), co przejściowo wspomogło restrukturyzację portfeli kredytowych, w szczególności w bankach spółdzielczych. Zakłada się poprawę jakości portfeli kredytowych małych i średnich przedsiębiorstw oraz gospodarstw domowych, które znalazły się w trudnej sytuacji finansowej ze względu na niekorzystne czynniki zewnętrzne oraz ostatni kryzys. Wprowadzenie przepisu pozwoli również bardziej elastycznie zarządzać tymi ekspozycjami, które przejściowo znajdują się w trudnej sytuacji. np. w związku z embargiem na eksport polskich produktów spożywczych.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Przepisy dotyczące tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków mają na celu rzetelną prezentację wartości wykazanych w bilansie i ewidencji pozabilansowej należności i są regulacją unikalną. Stosują je banki, które sporządzają sprawozdania finansowe na podstawie polskich standardów rachunkowości (głównie banki spółdzielcze). Natomiast banki, sporządzające sprawozdania finansowe zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości/Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (MSR/MSSF) (w przeważającej części banki komercyjne), na udzielone kredyty (pożyczki) oraz gwarancje (poręczenia) spłaty kredytów i pożyczek tworzą odpisy aktualizujące z tytułu utraty ich wartości. W krajach członkowskich OECD oraz UE przeważają banki stosujące przepisy MSR/MSSF. Odpisy z tytułu rezerw celowych pełnią tę samą rolę, co odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości należności, określone w MSR/MSSF.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
banki spółdzielcze	569	Urząd Komisji Nadzoru Finansowego www.knf.gov.pl	możliwość restrukturyzacji portfeli kredytowych
banki komercyjne	39	Urząd Komisji Nadzoru Finansowego www.knf.gov.pl	możliwość restrukturyzacji portfeli kredytowych
Korporacja Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych S.A.	1	ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. o gwarantowanych przez Skarb Państwa ubezpieczeniach eksportowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 59, poz. 609, z późn. zm.)	urealnienie oceny zabezpieczenia w postaci umowy ubezpieczenia eksportowego lub gwarancji ubezpieczeniowej KUKK, objętej systemem gwarantowania wypłat przez Skarb Państwa, zawartej lub udzielonej na podstawie przepisów o gwarantowanych przez Skarb Państwa ubezpieczeniach eksportowych, z punktu widzenia ryzyka, jakie zabezpieczenia te generują dla banków
Bank Gospodarstwa Krajowego	1	ustawa z dnia 14 marca 2003 r. o Banku Gospodarstwa Krajowego (Dz. U. z 2014 r. poz. 510)	urealnienie oceny gwarancji lub poręczeń BGK oraz regwarancji lub reporeczeń BGK, zabezpieczających zobowiązania funduszy poręczeniowych, jeśli są powiązane z określoną ekspozycją kredytową banku, z punktu widzenia ryzyka, jakie zabezpieczenia te generują dla banków
oddziały instytucji	28	Urząd Komisji Nadzoru	możliwość restrukturyzacji portfeli

kredytowych		Finansowego www.knf.gov.pl	kredytowych
sektor małych i średnich przedsiębiorstw (kredytobiorcy, szczególnie w trudnej sytuacji finansowej)	brak danych		pośrednie
gospodarstwa domowe (kredytobiorcy, szczególnie w trudnej sytuacji finansowej)	brak danych		pośrednie

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Ponadto projekt rozporządzenia został przekazany w dniu 1 lipca 2014 r., w ramach konsultacji publicznych, do instytucji zrzeszających przedstawicieli banków i innych instytucji finansowych, w tym do Komisji Nadzoru Finansowego, Związku Banków Polskich, Krajowego Związku Banków Spółdzielczych, Banku Gospodarstwa Krajowego, Narodowego Banku Polskiego, Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Korporacji Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych S.A., Bankowego Funduszu Gwarancyjnego, Krajowej Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej, Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, Krajowej Izby Biegłych Rewidentów, Stowarzyszenia Księgowej w Polsce. Środowisko bankowe oraz ZBP poparło projektowane rozporządzenie, natomiast KNF i BFG zgłosiły sprzeciw.

Zgodnie z *ustawą z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa* (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.) projekt został udostępniony na stronie Rządowego Centrum Legislacji.

Ze względu na istotne rozbieżności stanowisk w procesie konsultacji zewnętrznych w dniu 4 września 2014 r. zorganizowana została konferencja uzgodnieniowa. Wskutek podtrzymania swoich stanowisk przez KNF i BFG w toku spotkania nie doszło do uzgodnienia projektu. Na podstawie rozstrzygnięć kwestiiach spornych, zaakceptowanych przez Podsekretarza Stanu, przygotowano drugą wersję projektu rozporządzenia, która zostanie przekazana do ponownych konsultacji zewnętrznych.

Projekt rozporządzenia, stosownie do art. 81 ust. 2 pkt 8 lit. c *ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości* (Dz. U. z 2013 r. poz. 330, z późn. zm.), zostanie przekazany do zaopiniowania przez Przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z ..... r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem	0											
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Wydatki ogółem	0											
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Saldo ogółem	0											
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Źródła finansowania												
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na sektor finansów publicznych, w tym na budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego											

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

Czas w latach od wejścia w życie zmian	Skutki						
	0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)

W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z ..... r.)	duże przedsiębiorstwa	
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	
Niemierzalne		
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń		projektowane rozporządzenie może mieć pozytywny wpływ na funkcjonowanie banków (szczególnie spółdzielczych) oraz przedsiębiorców i gospodarstw domowych, u których występują problemy z terminową spłatą kredytów; poprzez wprowadzenie projektowanych przepisów może nastąpić poprawa jakości portfeli kredytowych małych i średnich przedsiębiorstw oraz gospodarstw domowych, które znalazły się w trudnej sytuacji finansowej ze względu na niekorzystne czynniki zewnętrzne i ostatni kryzys finansowy oraz które przejściowo znajdują się w trudnej sytuacji, np. w związku z embargiem na eksport polskich produktów spożywczych

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).

tak
 nie
 nie dotyczy

zmniejszenie liczby dokumentów
 zmniejszenie liczby procedur
 skrócenie czasu na załatwienie sprawy
 inne:

zwiększenie liczby dokumentów
 zwiększenie liczby procedur
 wydłużenie czasu na załatwienie sprawy
 inne:

Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.

tak
 nie
 nie dotyczy

9. Wpływ na rynek pracy

projektowane rozporządzenie może mieć pośredni wpływ na rynek pracy; projektowane przepisy mogą przyczynić się do poprawy sytuacji finansowej banków oraz małych i średnich przedsiębiorstw, które mają problemy z terminową spłatą kredytów, a tym samym wpłynąć na utrzymanie miejsc pracy w tych podmiotach

10. Wpływ na pozostałe obszary

środowisko naturalne
 sytuacja i rozwój regionalny
 inne:

demografia
 mienie państwowe

informatyzacja
 zdrowie

Omówienie wpływu

projektowane rozporządzenie może w pośredni sposób zapobiec upadłości małych i średnich przedsiębiorstw, które mają problemy z terminową spłatą kredytów

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Przepisy projektowanego rozporządzenia znajdą bezpośrednie zastosowanie w rachunkowości banków z dniem wejścia w życie rozporządzenia.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Ewaluacja nastąpi poprzez odnotowanie sygnałów ze środowiska banków spółdzielczych lub ich brak odnośnie do skuteczności przyjętych rozwiązań. Należy zauważyć, że wprowadzenie przepisów rozporządzenia może przyczynić się do zmniejszenia udziału kredytów straconych w kredytach udzielonych ogółem. Jednakże ze względu na fakt, że na kształtowanie się wartości kredytów straconych mają również wpływ inne czynniki, które mogą zniwelować pozytywny wpływ tego zjawiska, nie jest możliwe zastosowanie tego miernika.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

brak